Margarita Ortega - Μια αδάμαστη γυναίκα

Κατηγορία: Παγκόσμια Αναρχική Ιστορία

Γράφτηκε από τον/την Edgar Rodrigues

Edgar Rodrigues*

Ακριβώς όπως άλλες επαναστατικές ομάδες -οι υποστηρικτές του Ζαπάτα και του Βίγια και ούτω καθεξής- το αναρχικό κίνημα του Μεξικού, με επικεφαλής το Μεξικάνικο Φιλελεύθερο Κόμμα (PLM) είχε πάρει τα όπλα ενάντια στη βάρβαρη δικτατορία του στρατηγού Πορφίριο Ντίαζ. Καθώς ο αγώνας αυτός προχωρούσε, παρά την άγρια καταπίεση, ο αντίκτυπος των αναρχικών ιδεών του Μαγκόν και των συντρόφων του, μεγάλωνε όλο και περισσότερο ανάμεσα στους αγρότες και τους εργαζόμενους του βόρειου Μεξικού και της Μπάχα Καλιφόρνια, καθώς η εξέγερση των Ζαπατίστας εξαπλωνόταν σε όλο τον Νότο.

Στις αρχές του 1911, ανάμεσα στους πιο προβεβλημενους αγωνιστές των Magonistas ήταν και μια γυναίκα, η Margarita Ortega. Το πάντα γεμάτο κινδύνους καθήκον της ήταν να διασχίζει τις γραμμές του εχθρού επικεφαλής ομάδων που μετέφεραν όπλα, τρόφιμα και φάρμακα σε ένοπλες ομάδες που κρύβονταν στα βουνά, τις πόλεις και κωμοπόλεις. Το θάρρος της

κάτω από τα εχθρικά πυρά και οι ικανότητές της είχαν καταστεί παροιμιώδη μεταξύ των ανταρτών.

Η ιστορία αυτής της εξαιρετικής γυναίκας που παραμένει ζωντανή μέσω ενός δημοφιλούς τραγουδιού, ήταν πάρα πολύ γνωστή και δημοφιλής ανάμεσα στους επαναστάτες. Παρά το γεγονός ότι προερχόταν από μια καλοβαλμένη οικογένεια, η ίδια αφιερώθηκε από πολύ νωρίς στο κίνημα των εργαζομένων και, όπως η ίδια τους ονόμαζε, των θυμάτων της κοινωνικής αδικίας. Όχι μόνο η οικογένειά της (μέρος της πλούσιας μπουρζουαζίας) εναντιωθηκε στις ιδέες της κόρης τους, αλλά περιφρονούσε και απέρριπτε τις απόψεις της. Σε αυτό το σκηνικό, η Margarita παντρεύτηκε και σύντομα απέκτησε μια κόρη την οποία ονόμασε Rosaura και την οποία επηρέασε βαθιά.

Ενόσω η Rosaura ήταν βρέφος, η μητέρα της συνδέθηκε με το αναρχικό κίνημα του Φλόρες Μαγκόν Από την αρχή συμμετείχε σε

ασυνήθιστες οργανωτικές δραστηριότητες και γρήγορα απέκτησε την εμπιστοσύνη των υπόγειων ομάδων. Αλλά καθώς η αιματηρή δικτατορία έφτανε στο τέλος της, ο αγώνας πήρε μια πιο σκληρή στροφή. Στις αρχές του 1911, λίγους μήνες μετά την παραίτηση του δικτάτορα, η Margarita -το γνωρίζουμε αυτό από τον ίδιο τον Μαγκόν- πρότεινε στον σύζυγό της να ενταχθούν και οι δύο στο αντάρτικο. «Σε αγαπώ», του είπε, «αλλά αγαπώ και όλους αυτούς που υποφέρουν και θα πολεμήσω και θα διακινδυνεύσω τη ζωή μου γι' αυτούς. Δεν θέλω να βλέπω πια άνδρες και γυναίκες να σπαταλούν τη δύναμη, την υγεία, το μυαλό και το μέλλον τους για να πλουτίζουν τους αστούς. Δεν θέλω να βλέπω πια άνδρες να διατάζουν άλλους άντρες για όλα αυτά». Ο σύζυγός της αρνήθηκε. Έτσι η Margarita στράφηκε στην κόρη της, Rosaura Gortari: «Και εσύ, κόρη; Είσαι έτοιμη να με ακολουθήσεις ή θα προτιμούσες να μείνεις στο σπίτι;» Η Rosaura δεν δίστασε να ακολουθήσει

τη μητέρα της και έτσι και οι δύο εντάχθηκαν στις ένοπλες μαχητικές ομάδες.

Η πτώση του Πορφίριο Ντίαζ συνέβη στις 21 Μαΐου 1911 και το Μεξικό έπλεε σε μια έκρηξη χαράς. Ο λαός βγήκε στους δρόμους με την πεποίθηση ότι η ελευθερία και ο τερματισμός της δυστυχίας ήταν στο χέρι τους. Η Margarita και η κόρη της επέστρεψαν επίσης στην πόλη και πίστευσαν και αυτές στο αφελές όνειρό τους για το τέλος της εκμετάλλευσης.

Αλλά η χαρά και η ελπίδα ήταν βραχύβια. Μόλις ο Μαδέρο διορίστηκε πρόεδρος, αρνήθηκε στους ανθρώπους τα πάντα για τα οποία είχε πολεμήσει. Η αγροτική μεταρρύθμιση αγνοήθηκε και οι κοινοτικες γαίες δεν επιστράφηκαν. Οι παρατεταμένες εργάσιμες ημέρες και η φτώχεια στα εργοστάσια παρέμειναν άθικτες. Οι ανθρακωρύχοι παρέμεναν υποδουλωμένοι στα συμφέροντα των ξένων εταιρειών στη χώρα. Μέσα σε μερικούς μήνες οι φυλακές γέμισαν

ξανά. Οι πυροβολισμοί και οι συνοπτικές εκτελέσεις επανήλθαν και για μια ακόμα φορά αρκετοί επαναστάτες αναγκάστηκαν να καταφύγουν στο βουνό, μεταξύ αυτών ο Ζαπάτα και ο Φλόρες Μαγκόν

Σε αυτό το σημείο ο στρατηγός Ροδόλφο Γκαγιέγος, διέταξε την Margarita και την Rosaura να μείνουν στην έρημο κάτω από τον καυτό ήλιο, χωρίς νερό και τροφή, με την προειδοποίηση ότι αν επανέρχονταν στο λαϊκό κίνημα θα εκτελούνταν.

Για αρκετές μέρες, μητέρα και κόρη περιπλανιόνταν στις ερημιές που γειτνίαζαν με τις Ηνωμένες Πολιτείες. Η δίψα και η πείνα υπονόμευσαν την αντίστασή τους. Η Rosaura ήταν η πρώτη που κατέρρευσε από την εξάντληση, με τα χείλη της ραγισμένα και το πρόσωπό της καμένο. Βλέποντας την πτώση της κόρης της, με τις αισθήσεις της υπό κατάρρευση και τα μάτια κλειστά, η μητέρα της σκέφτηκε ότι

ήταν όλα τελείωσαν και σκέφτηκε την αυτοκτονία, αλλά καθώς στόχευσε με το όπλο το κεφάλι της, παρατήρησε ότι η κόρη της την παρακολουθούσε. Από μια δύναμη που άντλησαν από ποιος ξέρει πού, κατάφεραν να φτάσουν μέχρι την πόλη Yuma των ΗΠΑ.

Προτού μπορέσουν να ανακάμψουν πλήρως από τη δοκιμασία τους, δύο Αμερικανοί επιθεωρητές της Υπηρεσίας Μετανάστευσης συνέλαβαν τις δύο γυναίκες, στοχεύοντας στην απέλασή τους και στο βέβαιο θάνατο. Ευτυχώς, υπήρχε μια ομάδα του αναρχικού κινήματος του Φλόρες Μαγκόν στην Yuma που διοργάνωσε την απόδρασή τους. Έτσι η Margarita και η κόρη της -η οποία δεν είχε ξεπεράσει ακόμα τη δοκιμασία στην έρημο- φυγαδεύτηκαν από μαγονιστές συμπατριώτες στο Φοίνιξ της Αριζόνα, υιοθετώντας τα ψευδώνυμα Maria Valdés και Josefina. Εν τω μεταξύ, παρά τη νοσηλεία της μητέρας της και της ίδιας από τους συντρόφους τους, η μικρή Rosaura πέθανε κατά την άφιξή

τους. Σε στιγμές απόγνωσης η μητέρα της φαινόταν να βυθίζεται περνώντας μέρες ατενίζοντας προς τα φοβερά σύνορα που στοίχισαν τη ζωή της κόρης της, αλλά σταδιακά η επιθυμία να συνεχίσει τον αγώνα που είχε ξεκινήσει αυξανόταν, με την αγαπημένη κόρη της να αναβιώνει στην ίδια την Margarita. Κατά κάποιον τρόπο η Rosaura θα ζούσε μέσα από αυτήν και η ελπίδα σε ένα κοινό ιδεώδες θα διατηρείτο. Έτσι, μαζί με τον σύντροφο Natividad Cortes -σύμφωνα με τον Φλόρες Μαγκόν- έθεσε εαυτόν στην οργάνωση του επαναστατικού κινήματος στη βόρεια Sonora, χρησιμοποιώντας τη Sonoyta στην Πολιτεία Sonora ως βάση της δράσης της.

Αλλά η τραγωδία την καταδίωκε με τη μορφή του στρατηγού Ροδόλφο Γκαγιέγος, ο οποίος είχε πλέον περάσει στην υποστήριξη του Carranza και κατά του δικτάτορα Huerta, ο οποίος είχε δολοφονήσει τον Μαδέρο και είχε καταλάβει την προεδρία του Μεξικού.

Τον Οκτώβριο του 1913, ο Γκαγιέγος έλαβε διαταγές από τον Carranza να ελέγχει τα σύνορα και, κατ' εφαρμογή του έργου της αστυνόμευσης, αλλά και έτσι όπως το ήθελε η σκληρή μοίρα, επιτέθηκε στους αναρχικούς. Ο Natividad Cortés πυροβολήθηκε και η Margarita συνελήφθη και στάλθηκε ως αιχμάλωτη στην Baja California, όπου ο Gallegos διέταξε να την αφήσουν σε μέρη όπου υπήρχαν Huertistas, οι οποίοι δεν θα μπορούσαν να αποτύχουν στο να την βρουν και να την συλλάβουν, αφήνοντας έτσι την τύχη της στα χέρια τους. Λίγες μήνες αργότερα, στις 20 Νοεμβρίου, η Margarita παραδόθηκε στους στρατιωτικούς του δικτάτορα Huerta. Σε ένα χωράφι κοντά στο Mexicali βασανίστηκε για να προδώσει τους συντρόφους της που αγωνίζονταν κατά της νέας δικτατορίας και υποστήριζαν την υπόγεια αναρχική οργάνωση. Η Margarita δεν είπε τίποτα. Για τέσσερις μέρες την ανάγκαζαν να παραμένει όρθια και όταν κατέρρεε την κλωτσούσαν και την κτυπούσαν με τους υποκόπανους των όπλων έως σηκωνόταν πάλι

στα πόδια της. Εξαιτίας της πεισματικής σιωπής της, το πρωί της 24ης Νοεμβρίου 1913, την πήγαν στην έρημο και την εκτέλεσαν, πετώντας το πτώμα της. Τον επόμενο χρόνο τα οδυνηρά αυτά νέα έφτασαν στον Φλόρες Μαγκόν και ο ίδιος έγραψε μια πονεμένη εξιστόρηση, ενθυμούμενος βήμα προς βήμα τη φοβερή, εμπνευσμένη μαρτυρία αυτής της αδάμαστης γυναίκας, η οποία προμήνυε σχεδόν και τη δική του μοίρα.

Πηγή: www.anarkismo.net Ελληνική μετάφραση: Ούτε Θεός-Ούτε Αφέντης.

εργατική τάξη **κοινωνικοί αγώνες** **αναρχική ιστορία** **αναρχικό κίνημα** **ένοπλη δράση** **Μεξικό**